

Rigó István:

Munkahelyi ünnepség megszervezése, lebonyolítása, értékelése

Készítette:

BY: RIGÓ ISTVÁN

MUNKAHELYI: PARTV.

Közvetítő: ...

BEVEZETÉS: ...

MSZMP BÉKÉS MEGYEI BIZOTTSÁGA
OKTATÁSI IGAZGATÓSÁGA

BÉKÉSCSABA

TARTALOM

1./	Beválasztás	3. old.
2./	Tárgyalás - az ünnepség rész- leteiről.	6. old.

S Z A K D O L G O Z A T

Címe: Munkahelyi ünnepség
megszervezése, lebo-
nyolítása, értékelése.

Dátum: 1976. április 19.

HELYTÖRTÉNET 62b

Készítette:

NÉV: RIGÓ ISTVÁN

MUNKAHELY: BARTÖV.

Magyarbánhegyes

BEOSZTÁS: asztalos

T A R T A L O M

1./	Bevezetés	3.old.
2./	Tárgyalás - az ünnepség rész- letezése.	6.old. 8. old.
3./	Összefoglaló	12. old.
4./	Mellékletek:	13. old.
5./	Felhasznált forrás- munkák jegyzéke:	14.old.

A munkásosztály nemzetközi ünnepére, - Május 1-re a világ szinte minden országában megemlékeznek. A munkások évszázados vágyai ahogy a forradalmak útján valósággá válnak, úgy a nemzetközi ünnep is elválaszthatatlan a népi hagyományoktól.. Ha visszatekintünk a történelemben még a munkásságról talán nem is beszélhetünk, amikor a - Május ünnep - már hagyományként élt az emberekben, főleg a parasztság és a városi kispolgárság körében. A városiak sem szakadtak el a falusi szegény parasztságtól, mivel zöme onnan került ki, hagyományainkban, jelképükben a - májusfa - állítás a - májusi kirándulás - szerepelt.

A magyar nép előtt sem volt idegen a - Május ünnep -. Legalább olyan idős, mint a magyarság a Duna-medencében. Május első napja olyan, mint a meginduló élet, az ujjazendülő természet nyitánya.

De nem csupán a meginduló életről kell megemlékezni, hanem a jogaikért harcoló munkások évszázados hagyományairól is.

A régi feljegyzések megsárgult lapjairól olvashatjuk arról, amik a munkásság megmozdulásait jelzik. 1531. május 1-én Itáliai Lucca városban ezer selyemszövő takács hagyta abba a munkát és mestereitől rövidebb munkaidőt, embereknek járó jogot és életet követeltek.

Néhány évszázaddal később 1884-ben az amerikai munkásszövetség St. LOUIS-I kongresszusának határozata kimondta, hogy 1886. május 1-én meg kell indítani az általános sztárjkot a 8 órás munkanapért.

Chicogóban volt a legvéresebb harc, ahol a tüntetők között halottak is voltak, a vezetőket pedig felakasztották.

Chicogóban tüntetés emlékére a második Internacionálé 1889. július 14-i alakuló kongresszusa a határozatot hozott a - Május elseje - munkásünnepé való nyilvánítására.

Engels a Kommunista Kiáltvány újabb kiadásának előszavában méltán írhatta "„Világ proletárjai egyesüljetek". És az európai amerikai proletáriátus egységesen egy zászló alatt indult egy újabb cél elérése érdekében.

A Magyarországi Általános Munkáspárt az első - Május elseje - megünneplésével a 8 órás munkaidő kivívására mozgositott. A Népszava 1889-ben így írja felhívásban " 8 órai munkaidő mellett a munkás nem képez többé munkaeszközt /tőke/, hanem elkezd ember lenni! A győzelem megérdemli a küzdelmet! Munkások szervezkedjetek".

A század forduló magyar májusai békések voltak. A jelszó a titkos választójog volt, amelyről a Szociáldemokrata vezetők azt hirdették, hogy békés belenövés a szocializmusba. Békés lámpionos felvonulásra, majálisra vitték a munkásságot. 1903-ban Ady Endre így ír: "Forradalom zug a világon - nálunk azonban nem vulkánok tüzelnek, hanem lappangó, folytó házitűz pusztít. Megfőölünk, megüszkösödünk a tűzben mindannyian, ha a falakat ki nem döntjük, ha levegőt, napsugarat nem kapunk." S elkezdtek dönteni a falakat Oroszországban, ahol az 1905-ös - Május elsejét - Lenin a népi felkelés ünnepének nevezte a zsornokok elleni döntő támadásra.

Majd 1917-ben a nép a munkásság lett a hatalom birtokosa. Amikor először igaz szabad - májust - ünnepelt Szovjet-Oroszország munkássága és parasztsága. A magyar Tanácsköztársaság győzelme változást hozott a proletárság életében. A munkásosztály az első szabad május elseje megünneplésére készülődött, amely az első igazi vörös május a szocializmus győzelmi útjának ünnepe.

Budapest és az ország városai piros zászlódiszbe öltözött, köszöntve a munkásosztály nagy nemzetközi ünnepét.

A " Vörös Ujság " május 3.-i számában így emlékezik " Május szabadsághordozó napja ide sütött, - itt csupa biborba tomboló prta kevélykedik az egész sötét A nagyalföldön, - Itt igazán az Ő vérük festette vörösre az ünnep jelvényeit, mert abból csirázott a mai nagy-szerű május elseje."

Majd a Tanácsköztársaság bukása után a bosszuálló Horthy rendszer uralma következett, amikor sikerült megtörni a munkások erejét, de a győzelembe vetett hitüket nem. A hatóságok tilalma ellenére is megpróbálták megünnepelni e napot.

1930-ban a gazdasági válság idején megrendezett proletár-ünnepen már ezrek kiáltották a jelszót:

" Munkát kenyeret " - Munkanélküli segélyt "

" Barátságot és szerződést a Szovjetunióval!"

A munkásság elszántsága forradalmi ereje minden év május elsején újabb és megrendítő erővel tört fel.

A harci elszántság nem szűnt meg dolgozók millióiban.

Mig az 1945-ös esztendő a felszabadulás napja, elhozta a békés szabad ünnepet számunkra, ahol már békésen, és az elnyomott népekkel való szolidaritásban, a termelésben és a szocializmusba vetett hit győzelmével ünnepeljük a proletár nemzetköziség nagy ünnepét.

A történelmi előzmények bemutatása után a mai, a szocialista fejlődés magasabb fokán már hagyományként, szolidaritásként, és a nemzetközi munkásosztály nagy demonstrációjaként, ünnepeljük május elsejét.

Országosan városainkban, községeinkben és munkahelyeinken mindenütt megemlékezünk e nagy ünnepről, melyről Juhász Gyula így ír " Május ünnepe " c. költeményében.

- " És jött a május. Ezer orgonának
lila virágja bugott a napon.
Minden bokor virágba öltözött föl
És a paréj is megnőtt szabadon." -

Az ünnepeinket ma már színvonalasan, eszmei politikai jelleggel a termelésre irányuló mutatókkal kell megszerveznünk a munkahelyeinken.

Az ünnepségünkre legelőször is a tervet kell elkészíteni. A tervekészítésénél az egész ünnepség lebonyolítását figyelembe kell venni. Milyenek az anyagi lehetőségek. Az ünnep jellege színvonala a jó előkészítéstől függ.

Egy munkahelyi Május 1-i ünnepséget, úgy kell előkészíteni, hogy minden részletre figyelmet fordítsunk, megtervezzük és megrendezzük.

Első és lényeges a forgatókönyv készítése, amely tartalmazza az egész ünnepség lebonyolítását.

A szervező feladatát, időtervet, dekorációt, zenei részt, ünnepi beszédet, vers, valamint a kulturális műsor összeállításának sorrendjét, a fény effektusokat.

A szervező feladata, hogy az ünnep jó elő legyen készítve. A kulturális programon kívül, elvi feladatának kell, hogy legyen az, hogy a dolgozóknban, azok tudatában elmélyítse az ünnep jelentőségét, az eddigi elért társadalmi fejlődést.

Az ünnepség technikai részéhez tartozzon amennyiben lehetőség van rá: magnó, lemezjátszó a himnuszok az Internacionálé lejátszására, vagy az esetleges zenei aláfestésre.

Nagyobb munkahelyen lévő ünnepségeknél, a világításra a fényeffektusokra is gondot kell fordítani.

Jó, ha felfigyelünk az időtartamra és a sorrendiségre a részletek fokozatosan kövessék egymást.

Nagyon fontos előkészítő munkát igényel az ünnepnek megfelelő dekoráció, a terem előkészítés a diszítés. Ha lehet diszítésre élővirágot használjunk csak.

Jelen esetben Május elsejére az orgona

tálpán

szegfüt ajánlom, de lehet néhány cserepes virág is. Arra vigyázzunk ne legyen túl zúfolt.

A dekorációkhoz tartozzon címer, jelmondat, képek, drapériák. Kevés anyagból is készíthetünk egyszerű és hangulatos diszítést, dekorációt. / 1. számú melléklet.

Az előkészítés befejezésével, ha időnk még van próbát ajánlatos csinálni.

Ha ez megtörtént, kezdjük az ünnepséget.

Szükségesnek tartom az előzetes tájékoztatást és a propagandát. Ezt előszóban faliujságon, üzemi hangos bemondóban tesszük közzé, esetleg meghívókkal.

A szervező, rendező segítője legyen az agitátor vagy a propagandista, aki mindvégig segítse az előkészítést, a munkát.

Az ünnepség részletei:

- Az elnökség foglalja el a helyét.
- Magnóról, vagy lemezeről a himnusz.
- Lehet egy május elsejével kapcsolatos vers.
- Az elnökség megbízott tagja nyissa meg az ünnepséget
- Majd ezt kövesse az ünnepi beszéd.
- Ennek befejeztével adjuk át a jutalmat, kitüntetések, ha ilyen van.

- Az irodalmi színpad, vagy kulturális műsor befejeztével, amit nálunk is a szocialista brigádok rendeznek, Zárjuk be az ünnepséget
- Internacionáléval.

Nézzük meg részleteiben az ünnepség lebonyolítását.

Az elnökség foglalja el a helyét.

A pillanatnyi zavar elkerülése végett ajánlatos előre megbeszélni, hogy ki hol fog ülni. Lehet azonban névkártyát is elhelyezni.

Az elnökség helyfoglalása után következik a himnusz. Ezzel különösebb probléma nincs általában gépzene, magzó vagy lemezjátszóról történik.

Mivel munkahelyi ünnepről van szó általában függöny nincs. Nagyobb vállalatoknál, ha kulturteremben, vagy esetleg művelődési házban tartják az ünnepséget, a himnusz a függöny felhuzása közben, vagy közvetlen utána kell elhangozzon.

A vers a szavalat kiválasztását előre meg kell oldani.

Versünk az ünnepséggel legyen kapcsolatos. Nem mindegy az, hogy milyen verset mondunk. A magyar irodalom olyan zadag versekben, hogy minden ünnepünkhöz tudunk megfelelő verset, vagy verseket találni.

Például nagyon jó a május elsejei ünnepségre:

Földeák János: A mi májusaink, vagy a már említett

Juhász Gyula : Május Ünnepe c. verse.

A vers elhangzása után az ünnepség rendezője vagy az elnökség tagjai közül a megbizott személy nyissa meg az ünnepséget. Az ünnepi beszéd elmondására, ha a vállalat nem kért magasabb pártszervtől vagy vállalati szervtől előadót a kulturális felelős jelölje ki azt az üzemben.

Az ünnepi beszéd összeállításában olyan legyen, amit tud ujat is mondani, az ünneppel kapcsolatban.

Ha régebbi beszéd van átlakítva az nem célszerű és nem ajánlatos.

Egy ünnepről mindig lehet és kell is újat mondani. Szükségesnek tartom egy kicsit visszatérni a történelmi előzményekre, majd eljutva a mához. Az eltelt időszakról mindig lehet újabb és újabb összefüggéseket mondani, amelyek később kerültek napvilágra a társadalom fejlődésének kutatása során.

Jó az, ha az ünnepi beszédben az összefüggések és megállapítások mellett az előadó kisebb konkrét, helyi vonatkozású történelmi eseményt is felelevenít.

Fontos a tartalom és a forma egysége, az hogy nyelvi eszközökkel hogyan fejezzük ki az eszmei tartalmat. Nem szükséges azonban minden eseményt belefoglalni szorosan összekapcsolni. A következtetések levonását szorosan összekapcsolni. A következtetések levonását részben bizzuk a hallgatóságra. Ezzel elérjük azt, hogy a beszéd részleteit követik és figyelnek az előadóra.

Az ünnepi beszéd elkészítése és megtartása nagy ismerettséget kíván. Az anyaggyűjtése, összeállítás, szerkesztés, beszédtechnikai beszéd közbeni gesztikuláció jelentősen hozzájárul annak sikeréhez és érthetőségéhez.

Ügyelni kell arra, hogy túl hosszú ne legyen, mert az unatkozólag hat.

Legjobb az, ha 20-25 percesre tervezzük. Annyi időre kellőképpen a figyelmet is le tudjuk vele kötni.

Az ünnepi beszéd befejezése után következzenek a kitüntetések és a jutalmak átadása.

Azt általában az üzem, vállalat igazgatója, vagy ennek felettesei adják át.

Az ünnepségünk további részében kerüljön sor az irodalmi összeállításra, felidézve benne a régi májusi szokásokat, a munkásosztály vörös májusát, verses szöveges összeállításban.

Nagyon vigyázzunk arra, hogy ne hogy ismétlésbe essünk, olyan dolgokba, amit már az ünnepi beszéd tartalmazott. Végül ünnepségünket az Internacionáléval fejezzük be. Szólni kívánok arról, hogy az ünnep előtt vagy azt követően rendezzünk kiállítást. Jó dolognak tartom, bár kissé munkaigényes.

Rendezzük például úgy, hogy néhány fotón mutassuk be az ünnepünk jellegét egy május elsején készült felvonulásról. Május elseje előtti fáklyás felvonulásról. Az üzem munkáját mutassuk be az elért eredmények grafikonos rajzos ábrázolását.

Már ezen az ünnepen az üzem első negyedéves eredményeit is. Helyezzük el, ha kevés az anyagunk egy két képzőművészeti képet is. De főleg azonban az egy két üzemmel kapcsolatos témákat kell bemutatni.

Készítsünk kiállítást előre, aminek hatására a dolgozóink készülnek az ünnepre.

Ha utólag rendezzük meg az sem rossz, mert fokozzák és ébren tartják a dolgozóiban az ünnep érzelmét és hatásait. Mint már az ünnep előkészítésénél említettem, az aggitációs és propagandista munkával megbizott személy segítse a szervezést a rendezést.

Feladata legyen, hogy a kellő propaganda időben megtörténjen. Ezek mellett igen nagy és állandó feladata a munkahelyi agitáció termelésre irányuló tevékenység fokozása. Szocialista emberré formálás, helyi feladataink megoldása. Kisérje figyelemmel a szocialista brigádok munkáját, és segítse politikai világnézeteik fejlesztésében.

Bármilyen ünnepel kapcsolatban próbálunk aggitálni nem szabad szemelől távesztetni azt az irányvonalat, amelyet a XI. Pártkongresszus a termelés fokozása és az ideológiai nevelés területén meghatározott. Igyekeznünk kell azt a gyakorlattal összekapcsolni.

A történelmi előzmények részletes ismertetése. A mai májusok összehasonlítása gondolkodóvá tesz mindenkit, bele éli magát, szinte ott van az előzményeken, és ma viszi tovább a napi feladatokban, a tudatában a békés harcot.

Igyekeznünk kell olyan hatást kiváltani, amely kiemeli a nemzetközi szolidaritás jelentőségét az elnyomott népekkel, elmélyíti a Marxizmus-Leninizmus eszméjét. Segít elmélyíteni a proletár Internacionalizmust egy magasabbrendű társadalom építése érdekében.

Különös figyelmet igényel mert kétoldalu feladat.

Ha jól gazdálkodunk jó az ideológiai munkánk is vagy fordítva a színvonalas ideológiai munka a gazdaság eredménye. Ha a termelési viszonyokat vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy visszahat az alapra. A társadalom fejlődésé fejlődik az ember tudata is, de ez nem előzeti meg a létet. Szükséges egy egységes termelési mód kialakítása, amely csak a szocialista társadalomban lehetséges. Az pedig csak úgy valósulhat meg, ha a Marxizmus eszméit magukévá tesszük és az szerint élünk. Elődeinket példaképként állítjuk magunk elé. Éppen az ünnep kapcsán amikor visszaemlékezünk a munkásra akinek életével kellett fizetni, azért hogy idáig eljutottunk a társadalom fejlődésében. Az Ők véres májusaik nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy mi ma békésen fejlett társadalmat építve a nemzetközi szolidaritás alapján ünnepeljük május elsejét.

Ha értékeljük az ünnepet annak lebonyolítását megállapíthatjuk, hogy nagyon gondos előkészítő munkát igényel, minden területen. A felkészülés a jó munkát igényli, minden területen. A felkészülés a jó szervezés, előadói beszéd a verses, műsoros összeállítása egységesen színvonalassá tudja tenni és emlékezetes marad dolgozóinkban. Ez hatással van a tudatra újabb ismereteket adhat a társadalomtudomány által feltárt és eddig ismeretlen eseményekről.

Végezetül megállapíthatjuk, hogy az ünnepi rendezvényekre szükség van. A jól rendezett színvonalas rendezvények hatással vannak a dolgozókra is.

Ehhez azonban szükség van a mindennapi életből meritett témára is, amelyet ha jól beletudunk illeszteni rendezvényeinkbe jó hatás, és maradandó emléket tudunk adni a résztvevőknek.

- 14. old. -

- 1./ A Nemzetközi Munkásmozgalom története.
- 2./ A magyar Forradalmi munkásmozgalom története.
- 3./ Népszava 1889.
- 4./ Vörös Ujság 1945. május 3-i száma.
- 5./ Juhász Gyula /1929/ Május ünnepe c. költeménye.

